

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, 4. TARIM ORMAN ŞURASI SONUÇ BİLDİRGESİ PROGRAMI'NA KATILDI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde gerçekleştirilen 4. Tarım Orman Şurası Sonuç Bildirgesi Programı Beştepe Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Konuşmasına katılımcıları selamlayarak başlayan Başkan Erdoğan, "Sizlerin nezdinde 81 ilimizde büyük bir emekle çalışan, alın teri döken, rızkını topraktan temin eden tüm çiftçilerimize, üreticilerimize selamlarımı, sevgilerimi gönderiyorum." ifadesini kullandı.

Ülkenin dört bir yanındaki çiftçilerin de Dünya Çiftçiler Günü'nü tebrik eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Rabb'im hepsine helal, hayırlı ve bereketli kazançlar nasip eylesin, üretimimize yaptıkları katkılar için her bir kardeşime kalpten teşekkürlerimi iletiyorum." dedi.

4. Tarım Orman Şurası'nın tarım sektörü başta olmak üzere ülke ve millet için hayırlara vesile olmasını temenni eden Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı ve ekibi ile Şura'nın düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 28 Nisan'da başlayan Şura'da üç gün boyunca oldukça verimli, kapsamlı, çözüm odaklı istişareler yapıldığını belirterek, şunları söyledi:

"Şura çerçevesinde sürdürülebilir tarımdan sulamaya, bitkisel üretimden hayvan sağlığına, üretim desteklerinden gıda güvenliğine, balıkçılık ve su ürünlerinden tarımda teknolojik dönüşüme çok geniş bir yelpazeyi kapsayan 16 aylık çalışma grubunda kısa, orta ve uzun vadeli stratejiler belirlendi. Bakanlık mensuplarımız, akademisyenlerimiz, sektör temsilcilerimiz, çiftçilerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve diğer tüm katılımcılar yoğun bir mesai harcayarak Şura'yı hamdolsun, başarıyla neticelendirdi. Birazdan milletimizle paylaşacağımız Şura kararlarının, ülkemiz ve milletimiz için hayırlar getirmesini diliyorum.

Cumhurbaşkanı olarak, tarım faaliyetlerimizi geliştirecek, çiftçilerimizi güçlendirecek bu kararların uygulama süreçlerini yakinen takip edeceğimi de burada özellikle vurguluyorum. Küresel ölçekte baş gösteren sınamalara her gün bir yenisi ekleniyor. Dünyayı kasıp kavuran salgın hastalıklardan iklim krizine, korumacı politikaların yükselişe geçmesinden savaş ve çatışmalara, bu yeni dönem her seferinde

bambaşka sorunlarla karşımıza çıkıyor. Coğrafi konumu ve gelişmişlik düzeyinden bağımsız olarak tüm ülkeler bu sorunlarla bir şekilde yüzleşmek zorunda kalıyor. Geçtiğimiz asırda yeraltı kaynakları için yürütülen mücadele bugün tarım alanları ve su kaynaklarının kontrolü için verilmektedir."

"YENİ BİR DESTEKLEME MODELİMİZİ DEVREYE ALDIK"

Erdoğan, iklim krizine değinerek, "Akdeniz kuşağında yer alan bir ülke olarak iklim krizinin etkilerini daha fazla hissetmeye başladık. 'Yeni normal' olarak adlandırılan bu dönemde, bilhassa bizim için toprağın, suyun, tarım ve hayvancılığın önemi günden güne artıyor. Geline nokta milletimizin gıda güvenliğini temin etmek, ülkemiz için milli güvenlik meselesine dönüşmüştür. Su, tarım ve hayvancılık politikalarımızı işte bu gerçeğin ışığında büyük bir ciddiyetle tayin ve tatbik ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Bu doğrultuda, devrim niteliğindeki üretim planlamasının başarıyla faaliyete geçirildiğini aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Stratejik ürünler başta olmak üzere artık hangi ürünün nerede ve hangi miktarda ekileceğine biz karar veriyoruz. Üretim planlamasıyla uyumlu bir şekilde yeni bir destekleme modelimizi de devreye aldık. Çiftçilerimiz hangi ürüne ne kadar destek alacağını önceden biliyor ve ekim planını buna göre şekillendiriyor." diye konuştu.

"OLUMLU NETİCELERİNİ ÖNÜMÜZDEKİ 3 YIL İÇİNDE DAHA NET GÖRECEĞİZ"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, hayvancılıkta da planlama bölgeleri oluşturulduğunu ve üretim yapacaklara yönelik ilave teşvik ve desteklerin ilan edildiğini bildirerek, "Üretim planlamasının olumlu neticelerini önümüzdeki 3 yıl içinde daha net göreceğiz." değerlendirmesini yaptı.

Ülke tarımı için çok önemli olan tarım sayımı konusunda bütün kurumların meseleyi sahipleneceği şekilde bir genelge yayınlarak, bu husustaki iradelerini de güçlü biçimde ortaya koyduklarını dile getiren Erdoğan, "İktidara geldiğimiz ilk günden beri tarım alanlarımızın geliştirilmesine, su kaynaklarımızın korunmasına, orman varlığımızın güçlendirilmesine hususi önem atfediyoruz. Çünkü tarımsal üretimi, ekonomik boyutunun çok ötesinde stratejik bir sektör olarak görüyoruz. Bundan sonra da aynı hassasiyetle çalışmaya devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.

Erdoğan, tarım sektörüne ilişkin bazı rakamları da şöyle paylaştı:

"Üretimin artması için göreve geldiğimiz günden beri reel olarak 2,1 trilyon lira tarım desteği verdik. Çiftçilerimize 2025'te toplam 62,3 milyar lira ödeme yaptık. Yıl sonunda bu meblağ 135 milyar lirayı bulacak. Ülkemizde tam 206 çeşit tarım mahsulü üretiliyor. Bunların birçoğunda hamdolsun kendimize yeter durumdayız. Birçok ürünün üretiminde dünyada ilk sıralardayız. Tarım ve orman sektörümüz geçen yıl Türkiye ortalamasının üzerinde büyüme kaydetti. 2002'de 24,5 milyar dolar olan tarımsal hasılamızı 22 senede tam 3 katına çıkartarak 2024 yılında 74 milyar dolara yükselttik. Yine aynı dönemde tarım ihracatımızı 3,8 milyar dolardan aldık, geçtiğimiz sene 32,6 milyar dolara ulaştırdık. Yani 2002'de ülke olarak neredeyse bir yılda yaptığımız toplam ihracatı bugün sadece tarım alanında gerçekleştiriyoruz. Tarımda son 22 yılda 110 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdik. 186 ülkeye 2 bin 218 çeşit tarım ürünü ihraç edilmiş. Peki bütün bunları kim yapıyor? 'Tarımı bitti' denilen Türkiye yapıyor. 'Saman ithal etti' denilen Türkiye yapıyor. 'Tarımsal üretimi çöktü' denilen Türkiye yapıyor. Daha akla, vicdana, ahlaka sığmayan bir sürü iftiranın muhatabı olan tarım sektörümüz yapıyor."

Tarım politikalarının merkezinde üretimin en temel faktörünün su olduğunu belirten Erdoğan, suya günün rakamlarıyla toplam 3 trilyon 350 milyar liralık yatırım yaptıklarını vurguladı.

Bu kapsamda 10 bin 663 tesisi hizmete açtıklarına dikkati çeken Erdoğan, şöyle konuştu:

"Cumhuriyet tarihinde yapılan barajların 3 katı kadar baraj inşa ettik. Sulamaya açtığımız yaklaşık 24 milyon dekar alanla birlikte sulanan tarım alanını 72 milyon dekara ulaştırdık. Bu yıl içinde 132 milyar

lira yatırım büyüklüğüne sahip 321 tesisi milletimizin hizmetine sunacağız. Öte yandan ormancılıkta da 23 yılda tarihi nitelikte başarılarla imza attık. Bugüne kadar 7,5 milyardan fazla fidan diktik. En çok ağaçlandırma yapan ülke sıralamasında Avrupa'da birinci, dünyada dördüncüyüz. Yaz aylarında hepimizin yüreklerini sızlatan orman yangınlarına karşı hem insan hem makine hem de teknoloji gücümüzü çok önemli ölçüde artırdık. Yaptığımız ağaçlandırma çalışmalarıyla ormanlarımızı hem nitelik hem de nicelik olarak geliştirdik, geliştirmeye devam ediyoruz. Tarım, orman, su ve hayvancılık alanındaki karnemizin Allah'a hamdolsun başarılarla dolu olduğunu görüyoruz. Bu başarılarda çok büyük payı olan çiftçi ve üreticilerimizin tamamına milletim adına teşekkür ediyor, Rabb'im emeklerini zayi etmesin diyorum."

"TARIMSAL DİPLOMASİ PLATFORMLARI KURACAĞIZ"

Erdoğan, 4. Tarım Orman Şurası'nda geniş bir katılımı, gelecek için son derece önemli 86 kararın alındığının altını çizerek, şunları söyledi:

"Tüm kararlar, hedefler ve stratejiler Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından ayrıca yayınlanacak. Şura'da alınan kararların bir bölümünü sizlerle ve milletimizle paylaşmak isterim. Tarımsal üretim planlamasında bitkisel ve hayvansal üretimle su ürünleri üretimi için stratejik ürün listemizi genişleterek uygulayacağız. Salgın ve afet deneyimlerinden yola çıkarak yerli üretimle kritik ürün tedarikini güvence altına alacak acil durum planları hazırlayacağız. Küçükbaş hayvancılığın toplam kırmızı et üretimindeki payını yüzde 35 seviyelerine çıkarmak için yeni destek ve programları hayata geçireceğiz. Ülke sularımız dışındaki balıkçılık faaliyetlerini destekleyecek ve güçlendireceğiz. İklim değişikliği etkilerine dayanıklı yeni bitki çeşitleri ve hayvan ırklarının geliştirilmesini ve kullanımını sağlayacağız. Tek sağlık yaklaşımı çerçevesinde gıdalardaki antibiyotik ve pestisit kalıntısının önlenmesi için etkin bir mücadele yürüteceğiz."

Gıda kaybı ve israfının önlenmesi amacıyla tarımsal örgütler ile kurumlar arası iş birliğini artıracaklarını dile getiren Erdoğan, "Türkiye'nin liderliğinde ülkemiz merkezli bölgesel ve uluslararası tarımsal diplomasi platformları kuracağız. Yeni tarım odaklı teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-Ge merkezleri inşa edeceğiz. Dijital tarım, yapay zekâ ve ileri tarım teknolojileriyle ilgili araştırmaların yürütüleceği bir araştırma enstitüsünü hayata geçireceğiz." dedi.

"YANGIN RİSKİ BELİRLEME VE ERKEN UYARI SİSTEMLERİNİ DEVREYE ALACAĞIZ"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, tarımsal sanayide ürün bazlı kümelenme modeline geçmeyi planladıklarını, organize tarım bölgelerini yaygınlaştıracaklarını ve bu bölgelerin lojistik merkezlerle entegrasyonunu sağlayacaklarını bildirerek, şunları kaydetti:

"Genetik kaynaklarımızı koruyacak, bu kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlayacak ve envanterini geliştireceğiz. Ormanlarımızı iklim değişikliğine karşı daha dirençli hale getirmek için yangın riski belirleme ve erken uyarı sistemlerini devreye alacağız. Orman ürünleri sektöründe sürdürülebilir hammadde tedariki ve stratejik ürün geliştirmeye odaklı yol haritası oluşturacağız. Sadece bunlarla yetinmiyoruz, 2030'a kadar içme suyu şebekelerindeki kayıpları yüzde 32'den yüzde 25'e indirmeyi hedefliyoruz. Peyzaj alanlarında daha az tüketen kuraklığa dayanıklı bitki türlerinin kullanımını yaygınlaştıracak kurakçıl peyzaj alanlarını artıracacağız. Açık kanal sulama sistemlerini, kapalı basınçlı sistemlere dönüştürecek sulama randımanını 2030'a kadar yüzde 52'den yüzde 60'a çıkaracağız. Kuraklık ve aşırı hava olaylarına karşı erken uyarı sistemleri kuracak, dijital kuraklık izleme sistemini geliştireceğiz. Tarım sigortası sisteminde uydu teknolojileri ve yapay zekanın yaygın bir şekilde kullanılmasını sağlayacağız. Tarımsal gözlem uydu ağını hayata geçirecek tarımsal üretime yönelik yapay zekâ destekli tahmin ve izleme sistemlerini kullanıma sunacağız. Tarım ürünlerimizin marka değerini güçlendirecek, sertifikalı ürünleri artıracak, ihracatçılarımızın yurt dışı örgütlenmelerini destekleyeceğiz. Hep beraber ele vererek bu hedeflerimize ulaşacağımıza inanıyorum." Cumhurbaşkanı Erdoğan, 4. Tarım Orman Şurası'nın ülke ve millet için hayırlara vesile olmasını diledi.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı da programda bir konuşma yaptı. Burada yaptığı konuşmada, Türkiye'de tarım ve gıda sektörünün, geçici veya dışsal risklere karşı dayanıklı hale geldiğini bildiren Yumaklı, ülke topraklarının yüzde 80'inde yürütülen faaliyetlerden sorumlu bir Bakanlık olmanın bilinciyle var güçleriyle çalıştıklarını söyledi.

Yumaklı, Bakanlık olarak son dönemde önemli düzenlemeleri hayata geçirdiklerini aktararak, "Tarımımız için hayati önemdeki üretim planlaması sürecini başlattık. Bütün üretim alanlarının kayıt altına alınmasından işlenmeyen tarım arazilerinin değerlendirilmesine kadar birçok alanda önemli mesafe katettik. Bu düzenlemelerle, bitkisel üretimde Cumhuriyet tarihimizin rekorunu kırdık." değerlendirmesinde bulundu.

Hayvancılıkta yeni yol haritasıyla bu sektörün altyapısını güçlendirmek için önemli bir adım attıklarını, hayvan varlığının bu sayede artış sürecine girdiğini belirten Yumaklı, çiftçilerin, küresel iklim değişikliğinin etkilerini daha az hissetmesi için sulama yatırımlarına hız verdiklerini anlattı.

Bakan Yumaklı, güvenilir gıda çalışmalarının önemine işaret ederek, yasal düzenlemeler, kararlı denetimler, caydırıcı cezalar ve toplumun şeffaf şekilde bilgilendirildiği yeni sistemle, bu alanda farklı bir süreci başlattıklarını bildirdi.

Ormanları yangınlara karşı korumak için hava ve kara unsurlarını güçlendirdiklerini aktaran Yumaklı, teknoloji ve yapay zekayı kullandıkları tedbirler sonucunda, dünya tarihinin en sıcak yazını, ormanlar için büyük tehlike olmadan atlattıklarına dikkati çekti.

"KARARLAR VİZYONUMUZUN TEMELİNİ OLUŞTURACAK"

Yumaklı, iklim değişikliği, salgın hastalıklar, savaşlar, afetler ve kırılgan tedarik zincirlerinin dünya genelinde gıda arz güvenliğini tehdit eder boyuta ulaştığının altını çizerek, tarım ve gıdanın küresel ölçekte daha stratejik bir konuma geldiğini ve bunu fırsat olarak gördüklerini söyledi.

Türkiye'nin, bu küresel ihtiyacın çözüm ortağı olacak nadir ülkelerden olduğuna işaret eden Yumaklı, dünyanın içinden geçtiği değişimi iyi algılayıp, buna adapte olacak zemini oluşturmak zorunda olduklarını ifade etti.

Bakan Yumaklı, tarım, orman ve su sektörlerdeki dönüşümü yakalamak için geleceği bugünden planlamaları gerektiğini belirterek, şunları kaydetti:

"Artık yeni vizyon ortaya koymanın gerekliliğiyle 4. Tarım Orman Şurası sürecini eylül ayında başlattık. Şurada, 87 üniversiteden 288 akademisyen, 234 STK, oda, birlik ve kooperatiften 417 temsilci, özel sektörden 205 katılımcı ve kamudan 687 uzman personel olmak üzere toplam 1597 üye yer aldı. İlk kez bu şurada atölye çalışmaları yapıldı. Herkesi sürece dahil ederek, bütün sorunlarımızı konuştuk, çözüm yollarını birlikte aradık. Şuramızda 373 hedef ve bunlara bağlı 2 bin 977 strateji ortaya konuldu. Bütün bunlar şura üyeleri tarafından oylanarak kabul edildi. Bütün değerlendirmelerin ardından 86 karar sonuç bildirgesinde yer aldı. Bu çalışmaların tamamı, politika setimiz için her zaman başvuracağımız önemli kaynak olacaktır. İnşallah 4. Tarım Orman Şura'mızda alınan kararlar, vizyonumuzun temelini oluşturacaktır."